

НОЯБРЬ А 30 – АН ЙЛЫМШШ АН ЛБОРЧ ЗЫНГЫ ЙГЪАЛГУМ

(Йызлапалагауа й-1-хауа анапа йанып).

Цыскваша йырту Айдамыргы дрыцта асаби-кваша аунагва уысквала йгасцхьрагити: амачвакваша нырхити, ахьвмар-гаква азырКыхити, йхыцта уатра нкьвыр-

гити. Артур аспорт йма-джьащашьвап, дзюдо дхцхити, ауыгы йза-ман акити, йхьа йзы-чауа дабжыти. Уахьчва-ла рыцла йхыргачьвауа ноябрь а 24 скьшык зхьыцзы Марьяна хьыц лавлп. Ауй лымш тькьым-ла йдыртлаплат, лхавх-

ра бзита йаьаз лзыгана-дырхати. Хлапхьахьыла йшчауаш гьсыздырам, ауаса хсабиква гьштых-ра рылата рбазара шакв-шуща хцхтатта йхыл-шауа хцхити, лхивити ан. Зборч цолата йглас-гьынгвауа Пшуна Мари-на рсабиква йыртахьу

нархьара дацхтатта лы-мшкваша мглайтити, аумар-хьйара шашалымрыс-уашгы гьынгьырап, йауа ухварыкьын ан лборч зынгы йгьалгум, пхарата йапщылугы йгьалдзгум.

КЪВМЫКЪВ Хаджьат.

АНХАРА ЙАРЫПШДЗАЗ АНДУ

Абашта айсра Ду ам-штахь йаларьхьвашаз хькьрале амлыкьрхлар-таква ргласцхьыргьлхр ахьчачьагы апхьысква-гы йацапшыта йазын-

чьыз асквхцхатлакваша йры-лалти. Ауй азаман рыз-кьыла, чгьычала йглас-саз щардагьып. Ауаса, анчва ага рыцхларга рбаз-тынгы, рсабиква гла-

акыт аколхоз архьаква рпны дынхати. Йуан Пса-быда даньыцта, ауй рах-хчата дьанхуз, ргваш уангларварцра уышлпаш-уа аферма лынхартхати.

гьыпта йацынхунта руыс гласарата йыгьымбузти, йымшыркьыун.

– Хара ажхьхара за-ман щарда хькьвнхьырг-гы хсабиква йшатахьу апшта йхьыгзати. Ужы са-би дзауа гьыскваша-хь-кваша ргари йьдзхьа-чьвап, хара гьымызк акьын асабишкша за-манта йзалхьхуаз. Хса-биква анхьва, абхьва ры-лапш йьцан, лхивити Лина.

Скьш 75 йырту Йуан Лина Кьарапагва кьт акол-хоз агны скьшбьжак ай-хла дынхати. Лхьапщыла Псабыди лари гьлпачви хгьыпхчви гьадзындыр-гьыти. Ауат гарита жва-гьы гарыцлагьлхти. Ли-на лпачви лынхчхви рса-биква йглархьшахьыцхьыз ахьыцкьвагы хгьгьы йна-дзити. Ауй акьлпнати, анду йылрцхьити, лша злу уагла-ла дбайп.

Ауй лныбыжь йак-наумьыргушта дласьп, йлызгьайлауа асабиква анылбара лгьы йала-хити, дгьыргьыпхьадза-гьы лкьару, лызгьвадара чхати.

Аурам дгьларварцта знык тшауацызхуаз арахь ферма лпакьхьадза-гьы лкьынкьхьа, йлыцын-хуз ахьвса рымшыркьва-раква гьлгьвалашьахити. Анду ужьыгы скьшщар-да лсабиква ддыргьыр-гььаргати, ауй лнашх гьашцгьыхуа, апхьала лын-хартта уысква лхьзым-раштылауа аферма алым-гьыркькьва йзыдызкьы-лызгы а-Нчва дьрызы-разхати.

КЪЛЫЧ Руслан.

хун. Ауй азаман хьлатра йгласьыз хьандьчва йшыр-хьвахуала, архьа нхара-кваша акьзыршущ, аферма жьы зхьуз ахьвса, ага йгласарьгы, йабаргьыш-хьвауа йацынхун.

Кьарапагва кьт йауу Кьвапсыргьанргь рггьа Йуан Лина лкьвнхьа угьлагьата пенсия днадза-надзкьыла жьхьагьыта аферма дьынхаз, йш-чьагьыта ажкьва ащьа йш-дырцыз гьылхьаштылуам.

ЙУАН Лина Мхла-мат йпхьла асквш 1939, март а 1 Кьарапагва кьт дьити. Скьшыкыи мьзкьа-кьи лхьыццата Абашта айсра Ду гьлаган, лса-бихьа рыцхларгала йыр-

дзындыргьлти, амла йгьад-мыргати. Йуан Лина дан-зынхуш аныбыжь данна-дза асквш 1958 аган, Кьа-рапагва аферма жьхьа-гьыта нхара днарахьти.

– Схьапщыла драх-хчата, саргьы жьхьагьы-та йхчьыкьырам афер-ма скьшщарда хьнхати. Ауй аган аколхоз рахьы, уаса, тшыла йбайн, ад-гьылкваша тшыгьлара баж-гарькьыргун. Саби дан-саурьз агьымызкыи сыг-нымхуэти, архьархьи тпш-счара сьымакьва ащьа акьызти, акыт акьызти – жьы схьун, лхивити ауй.

Йуан Лина йшгьылы-кьгьла, аферма апхьала унагьва днамшылкькьва,

АТШГІВА

Асквш 1998, январь а 30 йгласцхьы Россия а-Президент йунашва-ла анскькваша ноябрь йцхьыкьыауа амтша-ша ан лы-Мш дьыртла-птит. Дзачьызлакьгы хьбазара агны ан ры-ца бпшкы, йхьагьу, йгьа-пу, бзи йыгьбауа дгьыч-гьысып. Ан лавлп хьы-тшгьива зьымыхьуа, ат-кьымыкваша ахьзыргь-гьыва, хьуагьахьара гьла-зчачуа, абазара гьлаш-а зьымысуа.

Гьым йбзазауа ИС-МАИЛ Захрале лса-биква акыт йачьыкьара-та йбзазацхьла анскь-кваша, ан лы-Мш йадахь-уата йлызгьайити, теле-фонла йгьалайхьахьити. Сынчва ан лы-Мш йакь-шват дашагы гьыр-гьыкьыкьы – ауй атшын Захрале скьш 55 лхьыццашти. Ауй йлай-хьвахьыркьыс йлызгьай-уаш акыт йту лхьахьы-чва, йлыштаныкьывауа лынбьжачьыва йгьыр-хьызым, Сбьр йту лри-кьва, Абхазия йбзазауа лгьыпхчви лпи, Чер-кесск йту лпакьба, ауат йгьадрикуаз лунагьва йгьайзушт.

Исмаил Захрале хр-еспубликала дьызларды-руа лкьвабьзасцша акьлп. Лбзаара йалымьшуа акьва-бьз акьцкваша рьжыгьа-ща шаштацауа апшта, Захрале гьыс хьызыуаш турхь лпщылап.

– Сан Разна лкьпшы-ра гьынскьыркьыс, лхьа-гари лпшкари сылас-хьварныс, лбжьагьажа гьыбьзыгьа саццата гьла-дзынгьыркьыс Алахь йыгь-йымхьват, лхивити За-храле лкьвнхьа чьагьал-гьвалашьахьыс лнашх акь-

наццлауата. – Сан данпсы-сара – цыскваша, сахьа Галина – пщыскваша, хьа-ща Нуралигьы хьымызкьы ракьын йхьыццыз.

Захрале йшылхьва-уала, раба аунгьгьагы анхарагы чьаьзадым-кьылуаз йгьалццла ран льыскь хатым шырцпоз аьахьыльчва алагьагьан, пхьыс дьызгьаргьити. Ру-нагьва йгьашылыз ап-хьыс йымчгауа, рчгьыча-кьыта, аунгьга уысква йрарганта йшгьадзын-лыргьылуаш дацтан, ауаса асабиква ранпса дшыр-завазлакьгы йптшыз рчкьлвнхьа, йглархьы-дзаз айыбара тшгьамп-сахти, лпшкара гьыла-рымхьват, аны дьыму йрайхьвапсауа йгьадзын-гьылти.

«Арыцхларга ауагьа ад-накьылитити» – рхьити. Ат-гьачва рпны йахьбаз За-храле мачкь дангьалхьва лайцбачва льдылкьылти, анцынхьыта дьырзалын, лажва йаздзыргьыва, ацацхьрагьара рызбьжа-та, рхьалы пщдзата, акьва-дыгь йабадырбауа йцати.

Захрале Кьыч Рауф йхьызы зхьу актванай йкьы Бежан Кьарим йхьызы нкьызыгауа жькькьва апхьартаква рпны дап-хьати. Дьырала зымгьва дгьларылмхьваргьы, дшакькьыта, хьыбьзшва бзи йылбауа дапхьати. Ауй збьирата йылпхьа-дзауа анцрала лгьы йгьа-тахаз апычлв класскьва рпны дзырпхьаз Ар Ин-физ Пазыз йпхьа йкьы класс акьлбаква рпны класс унашвапгьлва йлымаз арыпхьагьы гьы-бьзыгьа Макьвауа Самсон Мурат йпа ракьлп. Ап-хьарта дангьалга Захра-

АХЧАГІВЫ

льа лкьтлагьчва Джьма-кьыыл Малина йкьы Ча-гьва Кьаращаш дрыцта Кисловодск йтагылы й-9-хауа аучилища скьшыкьы дапхьати, маццугьы-кондитер чьаьчвага гьа-цылгати. Уацьхьван Ес-сентуки йтагылы ачла-хьварьдырцта мастера дьнхарныс дьыртити. Зьачьвагьа бзита йызыр-

ЩАРДАЛА БХЫМАЗТИ, ХІАН!

Красна Восток абзазагь, акыт Совет адепуат, ауарадкьва ражьакьвагы рмакьымыкьы алаз-ццлауа, кьвабьзасрала урадхьварали ауагьа ргьы пшыжь тазьысуа ИСМАИЛ (Эгьзакь) Захрале ноябрь а 30 скьш 55 лхьыццати. Плату ду зькьццлауа хьан ауй амшла пхата хьлайхьахьити.

Араса пщдзата, дьызгьвадата, лгьариква хьшналдась апшта хьсабиква рьхайржькьвагы хьыцналдасуа щарда дхьхьарпазти, насылла дьыр-чыта лбзаара акьшарагати.

Бзиддза дьыбауа льпхчьа Лейла, Белла, лпа Аслан, лтаца Инта, лпа Низами, ауат ргьариква Амьран, Астамур, Астан, Азамат, Ариана, Еснат, Айсель, Амил, Малик, Минара.

АПХІВЫСИ АУЫСИ ГЪАГІВЫСУАМ

Агьычлгьыс, йалкь-гьата апхьыс, ллакта щарда гьлаунахьити. Йа-ьап уаньыршра гьжва-йьгьвалкь гьлауызлаццлауа, йаьап зны зшлхьа убауа анцрала угьы далауата.

Жьва гьвапу, зхьалы-тынчу, ауыс хьара йачьым-гьылуа, злакьта лашару дрыуап Кьабина кьт агны зымгьвагы хьы зьырбауа, акыт актванай апхьарта апычлв класскьва азрып-хьауа ХІАШВЦІА (Ла-гьыч) Полина Мухьа-мад йпхьа.

Ауй асквш 1957 аган дьити, лсабихьа зпсаба-ра пщдзу Кьвбина кьт йталгати. Лыкьвагьчва зымгьва рапшта, цыскваша даннадза йапхьахауа акьласс дцати. Апхьарта агны апхьысна адырра-кьва дрызгьашькьын, ажв-лара уысква хьара дгьыр-чьымгьылуазти. Полина лар-пхьагьчва даньыр-пшуаз йганшун ауат йыр-хьвауа анлымгьуз ада-кькьыкьва. Ауат алахь-гьахьасракьва раган ап-хьысна лара дарьпхьа-гьышва льла йгьаццалжь-уан. Полина агьласскькьы дангьалга Черкесск йа-ныргьлалу педагогика учи-лища дьыццалти. Ауаьа ауй йгьалылыхьы зьачьвагьла-ла дшымгьлващаз гьла-гьынгьытти, йапхьахауа атшьбьжаракьва анджь-кьыл арыпхьара рахьа-гы йларганхати, лара йшылчьдзду хьалцати.

Апедагогика училища агны лпакьхьара даналга, зымгьва рацкьыс бзи йыл-буз математика гьалы-хьын, Ставрополь педаго-гика институт физики ма-тематика рфакультет дь-ццалти. Ауй аучилища йкьы агинститут йгьарыццылгьаз адырракьва лкьтлагьчва рсабиква йрыцгьагьыл-шарныс лтахьдзата лп-хьара амтшахь Кьвбина дгьахьыкьыкьын, акыт ап-хьарта агны льанатлала лынхара джькьыкьыццати.

«Азамат пщсгити» зьыаз дгьымгьлвщати. Абар По-лина Мухьамад йпхьа ап-хьарта дьнхауиццара скьш 39 цытти. Уахьчва-ла ауй апычлв класскьва

алрыпхьити, ахларыфкьва рымдыруата апхьарта йгьаццала ажьыкьва адыр-ракьва рдуней рызгьа-хьылтити. Ауй арыпхьагь-гьымычва дьыздзынхьыз щардагьы уахьчьвала йайьзагьлп, йарьп-хьагьлп, йуьхьагьлп, йахьбазхьагьлп... Полина Мухьамад йпхьа заджьы йахьбар пщдзата йаньл-гьара льяара льялахьити. Ауат адакькьыкьва раган зан лнапны тшалазырпата йапхьахауата апхьарта йгьайьз акьын йа апхьыс-па хьыц рылакьва гьла-гьвалашьахити. Лнапны йыц-сыз рыхьазла лхьа ду-хауата арыпхьагьы ауй асахьат кьару шыцкькьы ль-лалхьити.

Абазара ансимшы шыцраццалптит. Хашь-цва Полина арыпхьара йгьалалауа ашыцракьва дгьархьшара лтахьы-кьва лхьа дадынхалити, лдырракьва йрылалыр-хьити, лынхара агны йап-шым аметодикакьва гьла-рысабаптит. Асабиква апхьара тшадьыркьлра дацхтата Полина Мухьа-мад йпхьа ахьыцкьва дьыз-ларачьажьуш абьышва лызгьауити, дасу йхьалы йпакьхьата штшызьлпшущ цакьлыргьылити. Ауй акь-зап «лынхара амадзакьва лдырт» зьыркьхьауа.

Полина лынхьаца ап-хьарта аунашвапгьл-чьагы ан-аба-чьагы ргьы йнадзити, ауа-са лара аса-бии арып-хьа гьлви йгьларбьжа-швауа азьа-ццара зым-гьы рацкьы йхьадата йл-пхьадзити. Ауй дамайч-уата ахьыч-кьва аццабьргь бзи йшырба-уа, ачвалат-тынгьара зьн-ла йшгьлар-гьынгьыгуа лрыбагьытти, апхьарта

хьыртпн, ауаса акьыль-акьшара лпшывыму ау-нагьва йгьарыкькьхьаз ари абаргьырагьы рызхьцлати, азаджь-азаджь йгьы рызхь-чат, агьакькьвпра йызгьалст.

Полина ан борч зын-гьы йгьылхьаштылуам, лгьариква духазьынгьы ужьы йьагьадззгьы мш-гьадза зьиракькькь рдыр-рыныс, ауагьла ргьы йап-лыркьыс дрылабжытти. Дар-гьы ран лгьы йшалдыр-дзгьлущ йаццата йбза-зити. Полина лпа Ренат дахьлрала йапхьара акь-йьшан, аполиция дры-лала хьыжьлара атынч-ра йхьити. Псыжь кьт, Ем-гьыкьваргьла рунгьагьва йнашьылыз лпхьа Фатим-а «Е-пласт» фирма агны бухгалтерта дьнхити, пхьачкьынкькь дгьадзын-лыргьылти.

Ари апхьыс лсабиква дара ргьлачакьва рымап, ауаса ан лхьыазла агьа-ри йанакькьылакьгы дса-бипи шыркьхьауа апшта, ауй йшылкьару ауат дрыцц-гьылти. Анхара зынгы йа-чьымшвауа Полина лхьа-пщыла Мухьамади рахьы, кьтуй ркьити, ацькьари акь-уатри рдыруата дара ррызкьыс рфхитити, за-джьыгьы ймайхьвапсауа-та йгьы йцнымхьылуата рпхьдзыла йбзазити.

Хьазаман кьару йгьы чхьлара атахьыпн аун-агьы агьагьы адукь-лыркьыс ахьазла. Полина агьлвагьы лыштити, ауй дьызлагаз уыскьгы аццькьва йналмырдза-уата дгьакьыццлауашым. Ахьлабьа, аткьыым уыс-кьва эпсы рылазццлауа, згьариква рнысла адуней йкьву ари апхьыс йлап-шу анчва ракьлп абазара ашымьлара зпщылу.

Атшгьва зьымырхьуа, ахьаца цьагьлагьлв ба-гьыта йзалуа, зсабиква йырхьарпу, залпхьагь-чва рыхьазла зьыгьы гьлту Хашьццла Полина Мухьа-мад йпхьа йгьы аныта йа-ней йбзазауа зымгьва йа-накькьылакьгы рнашкь-кьва лашаразти, ладькьыгьы рлактакьва гьанамшхьыр-гьлати, рсабиква рпхара зынгы йрыгьмаргьлати.

САН ЛКІКІАРА УЖВЫГІ УГІАНШАХУАШТИ ЗДЖЪАРА...

Скьшгьадзпхьадза ан лы-Мш ангьларганх-уа аган сьзымыргьынчуа гьалагьваласракькь гьасы-лалити. Ауй атлахан йакь-швити йсызтлпапаз сара сан даньыгьы.

Ауй данхьылаз азаман ангьлгьвалашьахуа сгьы пхарала йырчхьити. Сан ажва пхата йаьу лзына-сырхун, дшсыргьыргьыуш саццата бзи дшызбауа лсырдыруан, йылзалас-ццаз ауысакьва слызгьлап-хьун, ларгьы бзи йылбун дсыздзыргьыркьыс.

Бьжькькьва цити сан ДЖЪГВАТАН (Паз) Дььалдуз Аслангьар-ри йпхьа дьсымахиццара. Ауй аргьваньта дьыздыруаз зымгьвагы Роза-хьва йлпхьун. Ма-ма дгьынгалын, ауагьла бзи йылбун, ларгьы хьы лыкьырцлун.

Ага баргьыша щарда даньызьынгьы, йшылхьа-зыкьызыгы, хьан шва-бьжта дьнхьагьын, лгьлв-пачва йхьтахьу нахьауа

хгьлгьадзынлыргьлра ахьаз-ла дашламсуа ддзауан. Ауй дьадзанхуз лсурат арайон ачлахьра гьыы йыгькьыдымццити. Арайон совет дадепуатын. Адуней агны ауагьла бзикьва гьмачгьымы, сангьы ауат дрыуан.

Аны дьызмахьым щар-да йгьхити. Ауаса йшпа-упчпу? Абазара ауй акьлп йшашу. Адуней зьлва-джьыз хьанчва рпсата бзихьати. Хьара, йгларын-хаз, хьдунейкькьца акьлп ауат рхьмашьтылра зрып-зуштта йаьу.

Бзиддзаз йызбауа сан дгьлгьвалашьахуата адуней аныта йкьву зым-гьва кьырымыш ду шыр-зысчпауа сьхитити!

Аны зьызу зымгьва-зымгьва Пхата сшвайхьахьити уахьчьа. Ауьразти, пщдзати йшвалхуа амгьла, Пхарала йырчьызти шьынцра.

Ан лгьлпсара, ан лгьыргьва Зынгы йьысрдызуашым сара. Йхьасцити са сан лкькьлара Ужьыгы йшганшахуаш зджьара...

ДЖЪГВАТАН Борис, Кьвбина кьт абзазагь.

БьДА Рубин.